

WALDEMAR MALUGA

ur. 1955; Lubartów

Miejsce i czas wydarzeń	Lublin, PRL
Słowa kluczowe	Lublin, PRL, praca dokumentalisty, święto 1-Maja, nostalgia za PRL, Muzeum Socrealizmu w Kozłówcze

Święto Pracy 1 maja 1988

W 1988 roku przypadkowo trafiłem na imprezę pod tytułem 1 maja. Chciałem [ją] udokumentować. Kiedyś to było niezwykle wydarzenie. Ale już w 1988 roku czuło się zmierzch tego imperium, tego Bizancjum. Starłem się to [pokazać na] zdjęciach. Wstępna ocena jest taka, że chyba dobrze to zrobiłem. [Poczyłem przy tym] różne ciekawe spostrzeżenia. [Wówczas] już nie było tłumu. A trybuna przed Pocztą Główną nie [wyglądała] tak bardzo okazale i wyniośle jak kiedyś. [Przyszło] zdecydowanie mniej młodych ludzi, [więc] już ta słynna „prężna młodość” [która] „dumnie maszeruje”(jak [mówiono w] stalinowskich czasach), była raczej [nieobecna].

Z tych zdjęć [wyłaniał się] nawet pewien żal. Pokazali się [bowiem] starsi ludzie, dla których –podejrzewam –[przez] te trzydzieści czy ileś lat 1 maja [stanowił] najważniejsze wydarzenie w życiu. Ledwie się skończyło jedno [Święto Pracy], a już czekali na następne. [W 1988 roku byli] zagubieni. [Źle] się czuli w tym wszystkim. [Widzieli, że] nikt się nimi specjalnie nie interesuje. To też [był] problem, bo wiele osób jednak bardzo wierzyło w komunizm –to trzeba przyznać.

[Dla Galerii Sztuki] Socrealizmu w Kozłówcze zrobiłem ciekawą montażówkę dźwiękową. [Zrealizowałem ją], ja wiem, chyba z piętnaście lat temu. Teraz to już jest bardziej rozbudowane, ale [wówczas] to był początek. [Należało stworzyć] podkład muzyczny pod nowo otwartą [galerię]. I zrobiłem świetną rzecz składającą się z oficjalnych przemówień [Józefa] Stalina, [Bolesława] Bieruta i innych [komunistycznych przywódców. Ich wypowiedzi były] cytowane przez lektora. Ale przede wszystkim [wykorzystałem ówczesne] słynne pieśni. [Tę montażówkę] zrobiłem z lekkim przymrużeniem oka, bo [działo się] to już po wolnych wyborach. Dopiero [w tym materiale] słyszało [się] i czuło niezwykle zaangażowanie [ludzi]. To było autentyczne. Te pieśni śpiewano na masową skalę. [Więc] dla tych, którzy wierzyli w te wszystkie pieśni, również [je] śpiewali i budowali socjalizm w Polsce, [zmiana ustroju] na pewno [stanowiła] wielki dramat. Chyba do dzisiaj nie wierzą w to,

że [komunizm] upadł. Pojawiają się [przecież] teraz opinie, że powinni wskrzesić Związek Radziecki. Niektórzy wierzą, że [wtedy] będzie dobrze. Nie dochodzi do ich świadomości [fakt], że to jest po prostu niemożliwe. Że to, co przeszło, już minęło.

Data i miejsce nagrania	2014-04-24, Lublin
Rozmawiał/a	Tomasz Czajkowski
Redakcja	Maria Buczkowska
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"